

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства оборони України,
Міністерства освіти і науки України
№

Інструкція
про організацію військової підготовки громадян України
за програмою підготовки офіцерів запасу

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція визначає методику організації та проведення військової підготовки громадян України (далі – громадяни) за програмою підготовки офіцерів запасу (крім офіцерів запасу медичної служби).

Цю Інструкцію розроблено відповідно до Законів України “Про військовий обов’язок і військову службу”, “Про вищу освіту” та Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2012 року № 48 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 05 грудня 2025 року №1612).

2. Підготовку громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (далі – підготовка офіцерів запасу) на добровільних засадах проходять громадяни України, які мають або здобувають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, придатні до військової служби за станом здоров’я, пройшли професійний психологічний відбір та успішно склали вступні випробування.

Підготовка офіцерів запасу проводиться у вищих військових навчальних закладах (далі – ВВНЗ), військових навчальних підрозділах (у військових інститутах, на факультетах (кафедрах) військової підготовки (далі – ВВП) закладів вищої освіти (далі – ЗВО).

Здобувачі вищої освіти закладів вищої освіти за власним бажанням не залежно від закладу вищої освіти, де вони здобувають вищу освіту, можуть обрати ВВП або ВВНЗ для проходження підготовки офіцерів запасу.

Здобувачі вищої освіти закладів вищої освіти, що не мають ВВП, можуть проходити підготовку офіцерів запасу у закладах вищої освіти, що мають такі підрозділи, та у ВВНЗ.

3. Підготовка офіцерів запасу проводиться:

за державним замовленням за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на утримання Збройних Сил та інших військових формувань;

за рахунок коштів фізичних та /або юридичних осіб для забезпечення реалізації права таких осіб на рівні можливості у виборі професії шляхом здобуття додаткових знань, умінь і навичок, необхідних для належного виконання військового обов'язку в запасі у мирний час, обов'язків військової служби у мирний та воєнний час та для майбутньої професійної діяльності.

За рахунок коштів державного бюджету проходять військову підготовку громадяни, які мають вищий рейтинг за результатами конкурсного відбору та уклали відповідний контракт з Міністерством оборони України щодо зобов'язань про проходження військової служби за контрактом осіб офіцерського складу або служби у військовому резерві Збройних Сил України.

Переведення громадян, які проходять підготовку офіцерів за рахунок коштів фізичних та /або юридичних осіб, до числа громадян, які проходять таку підготовку за кошти державного бюджету, в межах чисельності, визначеної відповідним наказом Міністерства оборони України, здійснюється наказом ректора закладу вищої освіти (далі – ЗВО) (керівника ВВНЗ), на базі ВНП якого проводиться військова підготовка.

4. Перелік військово-облікових спеціальностей, за якими ведеться підготовка офіцерів запасу, та обсяги підготовки за такими спеціальностями для кожного ВНП та ВВНЗ у відповідному навчальному році визначаються наказом Міністерства оборони України за поданням Генерального штабу Збройних Сил України за погодженням з Міністерством освіти і науки України.

5. Для проведення підготовки офіцерів запасу у військовому навчальному підрозділі між Міністерством оборони України (в особі директора Департаменту військової освіти і науки), та закладом вищої освіти (в особі ректора), на базі ВНП якого проводиться така підготовка, укладається договір про проведення військової підготовки з визначенням умов фінансування.

У разі підпорядкування закладу вищої освіти, на базі ВНП якого проводиться підготовка офіцерів запасу, іншому державному органу, який здійснює керівництво іншим військовим формуванням, відповідний договір укладається між таким державним органом та зазначеним закладом вищої освіти, зразок якого наведено у додатку 1 до цієї Інструкції.

6. Для проведення підготовки офіцерів запасу здобувачів вищої освіти, які навчаються у закладі вищої освіти, що не має ВНП, укладається договір про проведення військової підготовки та умови її фінансування між зазначеним закладом вищої освіти та закладом вищої освіти, на базі ВНП якого проводиться підготовка офіцерів запасу, чи ВВНЗ, примірна форма якого наведена у додатку

2 до цієї Інструкції.

7. Між громадянами, які зараховані для проходження військової підготовки (крім здобувачів вищої освіти за медичними та фармацевтичними спеціальностями) та ректором закладу вищої освіти, на базі ВНП якого проводиться військова підготовка, або керівником ВВНЗ протягом одного місяця з дня зарахування укладається контракт про військову підготовку громадянина у ВНП за програмою підготовки офіцерів запасу за рахунок коштів фізичних осіб за послуги пов'язані з цією підготовкою, зразок якого наведено у додатку 3 до цієї Інструкції, або контракт про військову підготовку громадянина у ВНП за програмою підготовки офіцерів запасу за державним замовленням, зразок якого наведено у додатку 4 до цієї Інструкції.

Між громадянами, які навчаються за державним замовленням Міністерства Оборони (крім здобувачів вищої освіти за медичними та фармацевтичними спеціальностями) та ректором закладу вищої освіти, на базі військового навчального підрозділу якого проводиться військова підготовка, або керівником ВВНЗ додатково укладається контракт про проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу або контракт про проходження служби у військовому резерві у Збройних Силах України (інших військових формуваннях).

8. У разі призову на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період під час проходження військової підготовки громадяни мають право після звільнення з військової служби в запас на продовження навчання за програмою підготовки офіцерів запасу за рахунок коштів державного бюджету або за рахунок коштів фізичних та /або юридичних осіб, що передбачено відповідним контрактом, укладеним ним та ректором ЗВО (керівником ВВНЗ), на базі якого проводилася військова підготовка громадянина до призову. У цьому разі дія контракту подовжується на строк, необхідний для завершення повного курсу військової підготовки.

9. Громадяни, які були призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період під час проходження військової підготовки та звільнені в запас, брали участь у бойових діях, що підтверджується відповідними документами, за бажанням та за наявності вільних місць у разі поновлення на навчання переводяться на навчання за програмою підготовки офіцерів запасу за рахунок коштів державного бюджету. Зазначене передбачається відповідними змінами у контракті.

10. Вартість підготовки офіцерів запасу складається з двох частин:

витрати ЗВО на послуги у галузі вищої освіти, пов'язані з військовою підготовкою;

витрати Міністерства оборони України, інших військових формувань, яким підпорядковані відповідні ВВНЗ (ВНП), пов'язані із забезпеченням та проведенням підготовки офіцерів запасу.

Вартість підготовки офіцерів запасу розраховується ЗВО, на базі ВНП якого здійснюється така підготовка, погоджується Департаментом військової освіти і науки Міністерства оборони України (відповідним структурним підрозділом іншого військового формування) і затверджується ректором ЗВО.

Кошти фізичних та/або юридичних осіб за організацію та проведення підготовки офіцерів запасу ЗВО та забезпечення і проведення її Міністерством оборони України (іншим військовим формуванням) сплачуються (відповідно до укладених контрактів про підготовку офіцерів запасу у ВНП за рахунок коштів, які надходять від фізичних та/або юридичних осіб за послуги, пов'язані з цією підготовкою) на спеціальний реєстраційний рахунок цього ЗВО у Державному казначействі України.

Кошти, сплачені громадянами за забезпечення і проведення підготовки офіцерів запасу Міністерством оборони України (іншим військовим формуванням), ЗВО, на базі ВНП якого здійснюється така підготовка, перераховуються (згідно з укладеним договором про підготовку офіцерів запасу у відповідному ВНП) на спеціальний реєстраційний рахунок Міністерства оборони України (іншого військового формування) у Державному казначействі України (ВНП, який має відповідний спеціальний реєстраційний рахунок Міністерства оборони України (іншого військового формування) у Державному казначействі України) та використовуються згідно з кошторисом Міністерства оборони України (іншого військового формування).

Вартість військової підготовки у ВВНЗ розраховується закладом, погоджується з Департаментом військової освіти і науки Міністерства оборони України (з відповідним структурним підрозділом іншого військового формування) та затверджується керівником ВВНЗ.

Кошти фізичних та/або юридичних осіб за організацію, забезпечення та проведення підготовки офіцерів запасу у ВВНЗ сплачуються (відповідно до укладених контрактів про підготовку офіцерів запасу у ВВНЗ) на спеціальний реєстраційний рахунок ВВНЗ у Державному казначействі України.

Фінансування військової підготовки за державним замовленням здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на утримання Збройних Сил України та інших військових формувань.

11. Порядок утримання підрозділів та посад для організації та проведення військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу визначається відповідно до Типових нормативів для розроблення штатів (штатних розписів) вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та військових ліцеїв, затверджених наказом Міністерства оборони України від 06 січня 2025 року

№ 6 (зі змінами), зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 21 лютого 2025 року за № 278/43684.

II. Організація відбору громадян для проходження військової підготовки

1. Зарахування громадян для проходження підготовки офіцерів запасу здійснюється за результатами конкурсного відбору.

2. Не пізніше ніж за два місяці до початку конкурсного відбору керівники ВНП (ВВНЗ) організують інформування громадян про строки та порядок прийому заяв і проведення конкурсного відбору громадян для проходження військової підготовки шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальної комісії та на веб-сторінці ЗВО (ВВНЗ).

3. Здобувачі вищої освіти, які виявили бажання проходити військову підготовку, подають заяву на ім'я декана факультету ЗВО, у якому вони здобувають відповідний ступінь вищої освіти, копію посвідчення про приписку до призовної дільниці (для осіб чоловічої статі), довідки про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків фізичної особи та копію першої сторінки паспорта громадянина України.

Затверджені ректорами ЗВО списки здобувачів вищої освіти, їх заяви та узагальнені відомості про підсумки складання здобувачами вищої освіти екзаменів за попередні курси навчання направляються для розгляду до відбіркової комісії ВНП (ВВНЗ), на базі якого здійснюється військова підготовка громадян. Здобувачі вищої освіти, які мають академічні заборгованості, до списку не включаються.

Громадяни, які вже мають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра та виявили бажання проходити військову підготовку, подають заяву на ім'я голови відбіркової комісії разом із копіями посвідчення про приписку до призовної дільниці (для осіб чоловічої статі), першої сторінки паспорта громадянина України, документа про вищу освіту та додатка до нього.

Заява містить такі відомості:

прізвище, ім'я, по батькові громадянина;

номер навчальної групи, назва факультету та ЗВО, у якому громадянин здобуває вищу освіту, форма навчання – очна (денна, вечірня) або заочна (дистанційна, дуальна);

інформація про здобутий або той, що здобувається громадянином, ступінь вищої освіти, галузь знань, спеціальність та спеціалізацію;

придатність до проходження військової служби за станом здоров'я;

інформація про проходження військової служби;

мотивація громадянина щодо проходження військової підготовки та його

зобов'язання про виконання вимог, що ставляться до громадян під час проходження військової підготовки.

4. Медичний огляд військово-лікарськими комісіями територіальних районних (міських) центрів комплектування та соціальної підтримки (далі – ТЦК, РТЦК, МТЦК та СП) громадяни проходять за місцем перебування на військовому обліку (реєстрації).

Придатність жінок, які не перебувають на військовому обліку, до військової служби визначається за результатами медичного огляду військово-лікарськими комісіями ТЦК, РТЦК, МТЦК, та СП за місцем проживання (навчання).

Медичний огляд проводиться за направленням для проходження медичного огляду військово-лікарською комісією (додаток 5).

5. Проведення конкурсного відбору покладається на відбіркову комісію, склад якої за поданням керівника ВВП(ВВНЗ) затверджується наказом ректора ЗВО (керівника ВВНЗ), що здійснює військову підготовку громадян, не пізніше ніж за два місяці до початку конкурсного відбору.

До складу відбіркової комісії не можуть входити особи, близькі особи яких вступають до цього ВВП (ВВНЗ) у поточному році.

6. До відбіркової комісії призначаються посадові особи ВВП (ВВНЗ).

До складу відбіркової комісії входять голова та його заступник (за потреби), секретар, голови підкомісій та члени відбіркової комісії.

Відбіркова комісія складається з таких підкомісій:

підкомісія з професійного психологічного відбору;

підкомісія з оцінки рівня засвоєння громадянами програми початкової загальновійськової підготовки;

підкомісія з оцінки рівня фізичної підготовки.

Головою відбіркової комісії призначається керівник ВВП (один із заступників керівника ВВНЗ), у якому здійснюється військова підготовка громадян.

До складу кожної з підкомісій входять голова підкомісії та не менше ніж 2 члени.

7. На відбіркову комісію покладаються такі функції:

визначення строків приймання документів від громадян, які виявили бажання проходити військову підготовку, та їх розгляд;

розгляд висновку (постанови) військово-лікарської комісії про придатність(непридатність) громадян до військової служби;

організація професійного психологічного відбору громадян;
оцінка рівня засвоєння громадянами програми початкової загальновійськової підготовки;
оцінка рівня фізичної підготовленості громадян;
визначення середнього балу успішності навчання здобувачів вищої освіти у ЗВО (середнього балу результатів навчання громадян у ЗВО згідно додатку до диплому про вищу освіту);
формування списку громадян відповідно до їх рейтингу за результатами конкурсного відбору (окремо за кожною військово-обліковою спеціальністю);
розроблення проекту наказу ректора ЗВО (керівника ВВНЗ) про зарахування громадян для проходження військової підготовки.

8. Відбіркова комісія узагальнює отримані списки здобувачів вищої освіти, заяви громадян та розподіляє їх на групи для участі в конкурсному відборі.

Розподіл громадян на групи здійснюється з урахуванням відповідності спеціальностей, які вони мають або здобувають у ЗВО, військово-обліковій спеціальності, за якою здійснюється підготовка офіцерів запасу.

Списки учасників конкурсного відбору кожної групи підписує секретар і затверджує голова відбіркової комісії. Зазначені списки та розклад вступних випробувань доводяться до громадян не пізніше ніж за 2 тижні до початку конкурсного відбору шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальної комісії та на веб-сторінці ЗВО (ВВНЗ).

9. Придатність громадян до військової служби за станом здоров'я зазначається у графі 8 відомості проведення конкурсного відбору громадян України для проходження військової підготовки за військово-обліковою спеціальністю (далі – Відомість) (додаток 6).

Оцінюючи стан здоров'я і фізичного розвитку громадян, військово-лікарські комісії керуються вимогами глави 18 розділу II Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України, затвердженого наказом Міністра оборони України від 14 серпня 2008 року № 402 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2008 року за № 1109/15800.

10. Під час проходження конкурсного відбору кандидат для проходження військової підготовки повинен мати при собі паспорт громадянина України. Без наявності зазначеного документа він не допускається до участі в конкурсному відборі.

11. Рівень успішності навчання здобувача вищої освіти оцінюється в балах за результатами складання ним підсумкового контролю у ЗВО за семестри, які передують початку військової підготовки, та визначається як середнє

арифметичне значення всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок, переведених у 100-бальну шкалу.

Рівень результатів завершення навчання громадян, які вже мають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, оцінюється в балах і визначається як середнє арифметичне значення всіх отриманих громадянином оцінок із додатка до документа про вищу освіту, переведених у 100-бальну шкалу.

Переведення у 100-бальну шкалу здійснюється відповідно до системи переведення оцінок з навчальних дисциплін у 100-бальну шкалу (додаток 7). Результат оцінки рівня успішності навчання зазначається у графі 3 Відомості.

12. Професійний психологічний відбір громадян для навчання за програмою підготовки офіцерів запасу здійснюється відповідно до вимог Інструкції з організації та проведення професійного психологічного відбору кандидатів на навчання у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, затвердженої наказом Міністра оборони України від 09 липня 2009 року № 355, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 22 вересня 2009 року за № 893/16909.

Професійний психологічний відбір громадян здійснюється відповідними фахівцями ВВНЗ (ВНП), які входять до складу підкомісій з професійного психологічного відбору.

Для кафедр військової підготовки ЗВО за клопотанням начальника (завідувача) кафедри рішенням ректора ЗВО до складу підкомісій з професійного психологічного відбору залучаються відповідні фахівці ЗВО.

13.3 метою визначення рівня знань з початкової загальновійськової підготовки відбіркові комісії проводять тестування громадян, яке складається з 5 завдань у письмовій формі та з 5 завдань з практичного виконання нормативів (прийомів). Кількість балів за кожне завдання тестування складає 10 балів, максимальна кількість балів – 100. Громадяни, які під час тестування набрали менше 50 % (менше 50 балів) максимальної кількості балів, виключаються зі списків кандидатів на зарахування для проходження військової підготовки.

Результат зазначається у графі 4 Відомості.

Перелік завдань розробляється у ВНП (ВВНЗ), який затверджує його керівник.

14. Перевірка рівня фізичної підготовленості кандидатів для проходження військової підготовки проводиться після їх медичного огляду.

Оцінка рівня їх фізичної підготовленості визначається за результатами практичного виконання фізичних вправ відповідно до нормативів, установлених Міністерством оборони України (Генеральним штабом Збройних Сил України). Усі вправи складаються протягом одного дня. Для виконання фізичних вправ дається одна спроба. Повторне виконання фізичних вправ з метою підвищення

оцінки рівня фізичної підготовленості кандидатів для проходження військової підготовки не дозволяється.

Рівень фізичної підготовленості кандидатів оцінюється як “зараховано” або “не зараховано”. Результат цієї оцінки зазначається у графі 5 Відомості. У разі отримання оцінки “не зараховано” громадяни виключаються зі списків кандидатів на зарахування для проходження військової підготовки. Рішення відбіркової комісії щодо таких громадян оформлюється окремим протоколом.

15. Сума балів, отримана громадянином за результатами випробувань, з урахуванням результатів професійного психологічного відбору та медичного огляду складає рейтинг кандидата для проходження військової підготовки і відображається у графі 6 Відомості.

У графі 9 Відомості зазначаються наявність пільг у громадянина та зобов'язання його щодо проходження військової служби після закінчення закладу вищої освіти.

16. У графі 10 Відомості на кожного громадянина з числа кандидатів для проходження військової підготовки зазначається один з таких висновків:

рекомендувати до зарахування;

не рекомендувати до зарахування

За результатами конкурсного відбору за кожною військово-обліковою спеціальністю окремо складається рейтинговий список. Список затверджується на засіданні відбіркової комісії, про що складається відповідний протокол.

Голова відбіркової комісії організовує ознайомлення громадян з результатами конкурсного відбору (рейтинговим списком).

Рейтингові списки оприлюднюються шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальної комісії та на веб-сторінці ЗВО (ВВНЗ).

Відбіркова комісія розробляє проект наказу ректора ЗВО (керівника ВВНЗ) про зарахування громадян для проходження військової підготовки.

Для проходження військової підготовки за кошти державного бюджету до проекту наказу ректора ЗВО (керівника ВВНЗ) насамперед включаються громадяни, яких рекомендовано відбірковою комісією до зарахування та які:

відповідно до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” належать до членів сімей ветеранів війни, у тому числі і учасників бойових дій, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню в бойових діях, перебуваючи безпосередньо в районах проведення бойових дій, а також працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь в бойових діях у порядку, установленому законодавством;

відповідно до Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” мають таке право під час вступу до ВНП (ВВНЗ);

прийняли рішення щодо укладання контракту про проходження військової служби громадянами України у Збройних Силах України на посадах осіб офіцерського складу після завершення навчання.

мають таке право в інших випадках, передбачених законодавством.

Решту громадян до проекту наказу включають відповідно до рейтингового списку.

Громадяни, які мають досвід бойових дій, участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, що підтверджується відповідними документами, зараховуються для проходження військової підготовки поза конкурсом за умови позитивного складання вступних випробувань та придатності за станом здоров'я.

17. Зарахування громадян на навчання для проходження підготовки офіцерів запасу здійснюється наказом ректора закладу вищої освіти, на базі ВНП якого проводиться підготовка офіцерів запасу, або керівника ВВНЗ.

Конкурсний відбір громадян закінчується не пізніше ніж за два тижні до початку військової підготовки.

18. Для розгляду апеляцій громадян за результатами конкурсного відбору утворюється апеляційна комісія, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом ректора ЗВО (керівника ВВНЗ).

Головою апеляційної комісії ВНП (ВВНЗ) з відбору громадян для проходження військової підготовки призначається один із заступників керівника ВНП (ВВНЗ). За відсутності посади заступника керівника в штатному розписі ВНП головою апеляційної комісії ВНП призначається особа з числа провідних науково-педагогічних працівників ВНП.

Склад апеляційної комісії формується з числа провідних науково-педагогічних працівників ВНП (ВВНЗ), які не є членами відбіркової комісії.

До складу апеляційної комісії не можуть входити особи, близькі особи яких вступають до цього ВНП (ВВНЗ) у поточному році.

Склад та порядок роботи апеляційної комісії оприлюднюються до початку конкурсного відбору шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальної комісії та на веб-сторінці ЗВО (ВВНЗ).

Апеляцію щодо оцінки (кількості балів), отриманої (отриманих) за результатами випробувань, подає особисто громадянин не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки (кількості балів).

Апеляція розглядається не пізніше наступного робочого дня після її подання у присутності громадянина, який подав апеляцію.

Додаткове опитування громадян під час розгляду апеляцій не допускається.

Процедура подання і розгляду апеляції оприлюднюється та доводиться до відома громадян не пізніше ніж за 7 календарних днів до початку вступних випробувань.

19. Протягом одного місяця з дня зарахування між громадянином, який зарахований для проходження підготовки офіцерів запасу (крім офіцерів запасу медичної служби), та ректором закладу вищої освіти, на базі ВНП якого проводиться військова підготовка, або керівником ВВНЗ протягом одного місяця з дня зарахування укладається контракт про військову підготовку громадянина (далі – контракт). Предметом такого контракту є освітня діяльність зазначених закладів щодо проведення підготовки офіцеру запасу за відповідною військово-обліковою спеціальністю. Крім того, контрактом визначаються права та обов'язки сторін, порядок розрахунків, строк дії контракту та інші умови.

Для осіб, які навчаються за державним замовленням за рахунок коштів державного бюджету Міністерство оборони України між громадянином та керівником ВВНЗ, ВНП додатково укладається контракт про проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу або контракту про проходження служби у військовому резерві у Збройних Силах України (інших військових формуваннях) крім тих, хто навчався за медичними та фармацевтичними спеціальностями.

Якщо громадянин не підписав ці контракти протягом одного місяця, цей громадянин відраховується зі списку зарахованих для проходження військової підготовки.

На вакантні місця зараховуються громадяни згідно з рейтингом за умови укладання контракту протягом одного місяця.

20. Матеріали проведення конкурсного відбору громадян для проходження військової підготовки зберігаються у ВНП (ВВНЗ) до завершення ними цієї підготовки.

III. Організація військової підготовки громадян

1. Військова підготовка громадян організовується і проводиться згідно з вимогами Закону України “Про вищу освіту”, Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2012 року № 48(в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 05 грудня 2025 року №1612), та цієї Інструкції.

Підготовка офіцерів запасу включається до навчальних планів закладу вищої освіти, здобувачі вищої освіти якого проходять таку підготовку, та складається з навчальної дисципліни “Військова підготовка”, та навчального збору.

2. Загальний обсяг навчального часу на підготовку офіцерів запасу складає 44 кредити Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі –ЄКТС), навчальна дисципліна “Військова підготовка” – 37 кредитів ЄКТС, навчальний збір – 7 кредитів ЄКТС. На військову підготовку громадян у навчальних планах ЗВО, здобувачі вищої освіти якого проходять військову підготовку, відводиться не менш як 30 кредитів ЄКТС у ВНП (ВВНЗ), з яких не менше 450 годин - на заняття під керівництвом науково-педагогічних працівників та 450 годин - на самостійну роботу (з яких не менше ніж 224 години у ВНП або ВВНЗ) та 7 кредитів ЄКТС на практичні заняття.

3. Практичні заняття з загальновійськової підготовки за всіма військово-обліковими спеціальностями проводяться після опанування у військовому навчальному підрозділі чи ВВНЗ першої частини навчальної дисципліни “Військова підготовка” (обсягом 15 кредитів ЄКТС) після третього року навчання відповідно до програми базового курсу тактичного рівня L-1A, що затверджується Генеральним штабом Збройних Сил.

Місця проведення практичних занять з загальновійськової підготовки та вимоги до здійснення заходів, пов’язаних з їх проведенням, визначаються керівниками органів військового управління Збройних Сил України, або державними органами, що здійснюють керівництво іншими військовими формуваннями, у разі підпорядкування їм військового навчального підрозділу чи ВВНЗ, на базі якого проводиться військова підготовка.

Визначені місця проведення практичних занять з загальновійськової підготовки в наступному році до 01 листопада поточного року подаються керівниками органів військового управління Збройних Сил України, яким підпорядковані військові навчальні підрозділи чи ВВНЗ, до Центрального управління військової освіти і науки Генерального штабу Збройних Сил України для узагальнення.

Практичні заняття з загально-військової підготовки включаються до змісту навчальної дисципліни “Військова підготовка” та проводяться після третього (четвертого) року навчання під час літньої канікулярної відпустки здобувачів вищої освіти обсягом 7 кредитів ЄКТС з метою набуття військово-професійних компетентностей майбутнього офіцера тактичного рівня військової освіти.

На практичні заняття з загально-військової підготовки відводиться 210 годин, з яких під керівництвом науково-педагогічних працівників – 168 годин та 42 години самостійної підготовки;

4. Навчальний збір організовується після закінчення навчання у військовому навчальному підрозділі чи ВВНЗ у поточному році або за рахунок часу, відведеного на канікулярну відпустку здобувачів вищої освіти обсягом 7 кредитів ЄКТС. На навчальний збір відводиться 210 годин, з яких під керівництвом науково-педагогічних працівників – 168 годин та 42 години

самостійної підготовки

Із загального обсягу навчального часу, передбаченого на навчальний збір, не менше 18 годин відводиться на підготовку і складання випускного екзамену з військової підготовки.

5. Підготовка офіцерів запасу здійснюється за програмою військової підготовки відповідної військово-облікової спеціальності (далі – програма військової підготовки) з метою реалізації вимог професійного стандарту, що встановлює сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності ВВНЗ чи ВВП, пов'язаних з підготовкою офіцерів запасу, та визначається послідовність вивчення навчальної дисципліни “Військова підготовка”, графік навчального процесу, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми та засоби поточного і підсумкового контролю з урахуванням структурно-логічної схеми військової підготовки громадян.

Програма військової підготовки визначає перелік основних зразків озброєння та військової техніки, іншого військового навчального майна, що використовується для забезпечення навчального процесу та військової підготовки за відповідною військово-обліковою спеціальністю з розрахунку на одну навчальну групу (взвод).

Програма військової підготовки розробляється на підставі вимог професійного стандарту та з урахуванням змісту освітніх (освітньо-професійних чи освітньо-наукових) програм з відповідних спеціальностей, що мають або здобувають громадяни, які проходять військову підготовку за цією військово-обліковою спеціальністю.

Програми військової підготовки розробляють робочі групи, які створюються наказами керівників структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань, які є замовниками. До складу робочих групи залучаються представники замовників та ВВП (ВВНЗ).

Програма військової підготовки підписується головою робочої групи, погоджується директором Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України, ректором ЗВО (керівником ВВНЗ) та затверджується відповідним керівником структурного підрозділу Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органу військового управління Збройних сил України, відповідного структурного підрозділу іншого військового формування, який є замовником.

6. Для вивчення окремих розділів програми військової підготовки у ВВП або у ВВНЗ за всіма військово-обліковими спеціальностями відводиться навчального часу не менше ніж:

16 кредитів ЄКТС, з яких 240 годин під керівництвом науково-педагогічного працівника,- на розділ “Базовий курс тактичного рівня L-1A”;

14 кредитів ЄКТС, з яких 210 годин під керівництвом науково-педагогічного працівника,- на розділ “Фаховий курс тактичного рівня L-B”.

Крім того:

на вивчення розділу “Базовий курс тактичного рівня L-1A” відводиться 7 кредитів ЄКТС під час проходження практичних занять із загальновійськової підготовки та 1 кредит ЄКТС під час проходження навчального збору;

на вивчення розділу “Фаховий курс тактичного рівня L-B” відводиться 6 кредитів ЄКТС під час проходження навчального збору.

7. Алгоритм процесу реалізації програми військової підготовки визначається структурно-логічною схемою військової підготовки.

Структурно-логічну схему розробляє навчальна частина (навчальний відділ) ВВП (ВВНЗ), підписує заступник начальника ВВП (керівника ВВНЗ) з навчальної (навчальної та наукової) роботи та затверджує начальник ВВП (ВВНЗ). Форма структурно-логічної схеми визначається ВВП (ВВНЗ).

8. Перелік основних документів з планування, обліку навчальної, методичної та наукової роботи ВВП (ВВНЗ), у яких проводиться військова підготовка за програмою підготовки офіцерів запасу, наведено у додатку 8 до цієї Інструкції.

9. Військова підготовка громадян планується та проводиться протягом одного навчального дня на тиждень (методом проведення “військового дня”) строком до двох років навчання.

Планування та проведення військової підготовки у ВВП чи ВВНЗ для здобувачів вищої освіти здійснюються від двох до шести тижнів поточного семестру (навчального року) протягом до двох років навчання, що передбачається відповідним договором про організацію такої підготовки та умови її фінансування.

Для громадян, які вже мають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, планування та проведення військової підготовки здійснюються у строк, передбачений відповідним контрактом про навчання за програмою підготовки офіцерів запасу що укладається між громадянином, який зарахований для проходження військової підготовки, та ЗВО, на базі ВВП якого проводиться військова підготовка, або ВВНЗ, до двох років навчання. Планування та проведення військової підготовки громадян має забезпечити повне та якісне виконання і послідовність проходження програми військової підготовки, раціональне використання навчально-матеріальної бази ВВП (ВВНЗ) для навчання громадян.

10. Громадяни, зараховані для проходження військової підготовки, розподіляються керівником ВВП (ВВНЗ) за лекційними потоками і навчальними

групами (взводами). Чисельність осіб, які навчаються за програмою військової підготовки, у лекційному потоці, навчальній групі (взводі), підгрупі (відділенні) під час проведення різних видів занять визначається відповідно до Інструкції з планування та обліку діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників вищих військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, навчальних центрів Збройних Сил України), затвердженої наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2002 року № 155/291 (зі змінами), зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 27 травня 2002 року за № 452/6740.

11. Рішенням керівника ВВП (ВВНЗ) з числа найбільш дисциплінованих громадян, які проходять військову підготовку, призначаються командири навчальних взводів (відділень), визначаються їх обов'язки, взаємовідносини з іншими громадянами та особливості внутрішньої служби і внутрішнього порядку у ВВП (ВВНЗ).

12. Громадяни, які проходять військову підготовку, відраховуються з ВВП (ВВНЗ) наказом ректора ЗВО (керівника ВВНЗ) за поданням начальника ВВП за умов, визначених у Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2012 року № 48 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2025 р. №1612).

Про відрахування громадян відповідним органом ЗВО (ВВНЗ) письмово повідомляється у ТЦК, МТЦК, РТЦК та СП де громадяни перебувають на військовому обліку.

Якщо громадянин проходив військову підготовку за рахунок коштів фізичних та /або юридичних осіб, раніше сплачені кошти за цю підготовку йому не повертаються.

13. Поновлення до складу громадян, які проходять військову підготовку, здійснюється за поданням керівника ВВП (ВВНЗ), погодженим із керівником структурного підрозділу Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органу військового управління Збройних Сил України, відповідного структурного підрозділу іншого військового формування, якому підпорядкований ВВП (ВВНЗ), наказом ректора ЗВО (керівника ВВНЗ).

Для поновлення громадянин надає такі документи:

заява про поновлення на навчання;

копія паспорта;

копія облікової картки платника податків фізичної особи;

копія військово-облікового документу;

довідка про проходження військово-лікарської комісії;

довідка про навчання у ЗВО (копія диплому про здобуття освітнього ступеня “Бакалавр”.

Громадяни, відраховані з ВВП (ВВНЗ) за порушення дисципліни та/або громадського порядку, до навчання за програмою підготовки офіцерів запасу повторно не зараховуються.

14. Військова підготовка здійснюється у формі навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки, навчального збору, контрольних заходів.

Основними видами навчальних занять у ВВП (ВВНЗ), що здійснюють військову підготовку громадян, є лекції, семінарські, лабораторні, практичні, групові, індивідуальні заняття та консультації, групові вправи, самостійна робота, тактичні (тактико-спеціальні) заняття, тактичні (тактико-спеціальні) навчання тощо.

Види навчальних занять визначаються програмою військової підготовки громадян.

Лекція – вид навчального заняття, яке проводиться методом усного викладання нового теоретичного матеріалу в поєднанні з методом демонстрації (показу).

Семінарське заняття – вид навчального заняття, яке проводиться методом дискусії (обговорення, опитування) попередньо визначеної проблеми (теми, питань).

Практичне заняття – вид навчального заняття, яке проводиться методом виконання спеціально сформульованих практичних завдань та сприяє формуванню вмінь і навичок практичного застосування теоретичних положень.

Групове заняття – вид навчального заняття, за яким науково- педагогічний працівник пояснювально-лекційним методом викладає новий навчальний матеріал, методом опитування контролює засвоєння особами, які навчаються, раніше вивченого матеріалу і домагається його закріплення, методом творчих рекомендацій спрямовує самостійну роботу цих осіб.

Групова вправа – вид навчального заняття, який використовується під час вивчення розділу з тактичної й тактико-спеціальної підготовки.

Групові вправи проводяться у навчальних групах (взводах) з метою формування у громадян навичок з підготовки та забезпечення бойових дій, управління військовими підрозділами.

Групові вправи, під час яких громадяни виконують обов’язки за однією і тією самою службовою посадою, проводять на топографічних картах у класах, навчальних командних пунктах і на місцевості в конкретній тактичній обстановці після вивчення теоретичного матеріалу розділу з тактичної й тактико-спеціальної підготовки.

Деякі групові вправи, що проводяться послідовно, виконуються в єдиній тактичній обстановці шляхом відпрацювання комплексного навчального

завдання.

Комплексність навчального завдання забезпечується тим, що на загальному тактичному фоні вирішуються питання декількох розділів програми військової підготовки відповідно до послідовності роботи командира та штабу під час підготовки та ведення бою.

Тактичні (тактико-спеціальні) заняття є основою практичного навчання громадян з підготовки та забезпечення бою підрозділів та управління ними в бою.

Тактичні (тактико-спеціальні) навчання формують та вдосконалюють уміння і навички громадян з підготовки бойових дій, їх всебічного забезпечення та управління підрозділами в бою, при цьому громадяни виконують обов'язки командирів підрозділів, офіцерів штабів та інших посадових осіб відповідно до плану навчання.

Такі навчання проводять на місцевості (у навчальних центрах, на аеродромах, полігонах) під час навчального збору. Дозволяється окремі етапи тактичних (тактико-спеціальних) навчань проводити в спеціальних класах, лабораторіях, обладнаних зразками озброєння та військової техніки, тренувальною апаратурою.

Тривалість навчань – до 2–3 діб. Навчання можуть бути двосторонніми та односторонніми, з позначеним противником, з бойовою стрільбою тощо. Керівниками таких навчань призначаються начальники ВВП або начальники кафедр з тактичної (тактико-спеціальної) підготовки.

Обов'язкові аудиторні заняття під керівництвом науково-педагогічного працівника й самостійна робота плануються в дні військової підготовки в межах 9-годинного навчального дня, з яких 6–7 годин – навчальні (аудиторні) заняття, 2–3 години – самостійна робота.

Облік усіх видів навчальних занять з військової підготовки ведеться в журналі обліку занять.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Зміст самостійної роботи над конкретним розділом програми військової підготовки визначається організаційно-методичними рекомендаціями до зазначеної програми, іншими навчально-методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Навчальний час, призначений для самостійної роботи, регламентується навчальним планом та розпорядком дня ВВП (ВВНЗ) і має становити у ВВП (ВВНЗ) не менше 1/3 загального обсягу навчального часу, передбаченого на вивчення конкретного розділу програми військової підготовки. Решта навчального часу, призначеного для самостійної роботи, використовується громадянами для самостійної роботи над засвоєнням навчального матеріалу в бібліотеці ВВП (ВВНЗ), навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також у домашніх умовах, у тому числі з використанням

технологій дистанційного навчання, веб-ресурсів програм військової підготовки, які не містять інформації з обмеженим доступом. За потреби ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу особам, які навчаються, до потрібних дидактичних засобів. Графік доводиться до їх відома на початку поточного семестру.

Самостійна робота забезпечується комплексом навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення розділу військової підготовки: підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій тощо.

Навчально-методичні матеріали для самостійної роботи мають передбачати можливість проведення самоконтролю з боку осіб, які навчаються.

Засвоєння навчального матеріалу програми військової підготовки під час самостійної роботи осіб, які навчаються, може відбуватися в навчальних кабінетах, аудиторіях, комп'ютерних класах, лабораторіях та бібліотеках.

Під час організації самостійної роботи з використанням складного обладнання або устаткування, складних систем доступу до інформації з особами, які навчаються, проводяться консультації відповідних фахівців ВВП (ВВНЗ).

Зміст військової підготовки, передбачений програмою військової підготовки і тематичним планом для засвоєння тими, хто навчається, під час самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, який опрацьовується ними на навчальних заняттях під керівництвом науково-педагогічного працівника.

15. Спроможність ВВНЗ або ВВП здійснювати військову підготовку за визначеними Міністерством оборони України військово-обліковими спеціальностями встановлюється за результатами їх перевірки замовниками.

Під час перевірки замовниками оцінюються відповідність вимогам цієї Інструкції та наявність програм військової підготовки, документів з планування, обліку навчальної, методичної та наукової роботи ВВП (ВВНЗ), наявність зразків озброєння та військової техніки, іншого військового навчального майна, що використовується для забезпечення навчального процесу та військової підготовки за відповідною військово-обліковою спеціальністю, перелік яких наведено в програмі військової підготовки, кадрове забезпечення згідно з вимогами Інструкції про порядок заміщення на конкурсній основі вакантних посад науково - педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, затвердженої наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 22 липня 2022 року № 201/656, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01 вересня 2022 року за № 995/38331, та визначаються необхідні обсяги підготовки офіцерів запасу за такою військово-обліковою спеціальністю.

Рішення про започаткування провадження військової підготовки приймає

начальник Генерального штабу Збройних Сил України (керівник іншого військового формування) за результатами перевірки спроможності ВВП (ВВНЗ), проведеної керівниками структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідного структурного підрозділу іншого військового формування, яким ці ВВП (ВВНЗ) підпорядковані.

Доповіді Головнокомандувачу Збройних Сил України (керівникам інших військових формувань) про результати перевірки подаються керівниками структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань через Центральне управління військової освіти і науки Генерального штабу Збройних Сил України.

Започаткування військової підготовки у ВВНЗ або ВВП за новою військово-обліковою спеціальністю або збільшення обсягу підготовки за відповідною військово-обліковою спеціальністю підлягає перевірці замовниками спроможності ВВНЗ або ВВП на таку підготовку у порядку, зазначеному в абзаці другому цього пункту.

IV. Проведення навчального збору

1. Громадяни, які мають або здобувають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, пройшли теоретичний і практичний курс навчання з підготовки офіцерів запасу у відповідному військовому навчальному підрозділі чи ВВНЗ залучаються до проходження навчального збору, передбаченого програмою підготовки офіцерів запасу.

2. Навчальний збір проводиться у військових частинах (на кораблях) або у ВВНЗ, військових інститутах закладів вищої освіти, які мають відповідну матеріально-технічну базу для проведення практичного навчання.

3. Проведення навчального збору є завершальним етапом підготовки офіцерів запасу.

4. На навчальному зборі вдосконалюються командирські та методичні навички громадян, отримані ними під час засвоєння програми військової підготовки у ВВП (ВВНЗ), виконуються вправи зі стрільб, водіння військової (бойової) техніки та вирішуються інші практичні завдання.

5. Призов і направлення громадян, які проходять військову підготовку, на навчальний збір здійснюються ТЦК, МТЦК, РТЦК та СП за списками, наданими

ВНП ЗВО (ВВНЗ).

Перед початком проведення навчального збору (не пізніше як за місяць до його початку) громадяни, які проходять військову підготовку, направляються для проходження медичного огляду військово-лікарською комісією за місцем перебування на військовому обліку за місцем проживання (навчання). Особи, відносно яких військово-лікарською комісією винесена постанова “непридатний до військової служби за контрактом”, від збору звільнюються, випускні экзамени не складають і до офіцерського складу не атестуються.

6. З метою планування навчального збору громадян, які проходять військову підготовку, керівники ВНП ЗВО (ВВНЗ) за підпорядкованістю до 01 липня року, що передуює проведенню навчального збору, подають до командування видів Збройних Сил України, окремого роду військ (сил) Збройних Сил України, структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, інших військових формувань замовлення на проведення навчальних зборів громадян, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу у військових частинах (на кораблях) (додаток 9).

На підставі цих замовлень у зазначених командуваннях (структурних підрозділах) до 01 жовтня року, що передуює проведенню навчального збору, розробляється план розподілу місць проведення навчальних зборів з громадянами, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу (додаток 10).

У разі відсутності у підпорядкуванні структурного підрозділу Міністерства оборони України або Генерального штабу Збройних Сил України, якому підпорядкований ВНП, військових частин (кораблів, ВВНЗ) для проведення навчального збору з громадянами, які проходять військову підготовку за відповідними військово-обліковими спеціальностями, місця проведення навчального збору включаються до плану розподілу місць проведення навчальних зборів після погодження їх зі структурними підрозділами Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органами військового управління Збройних Сил України, яким підпорядковані відповідні військові частини (кораблі, ВВНЗ).

На виконання цих планів командири військових частин (кораблів), керівники ВВНЗ, де заплановано проведення навчального збору громадян, які проходять військову підготовку, зобов'язані у щорічних замовленнях окремою графою зазначати потреби в речовому майні, продовольчому забезпеченні, боєприпасах, вибухових речовинах, моторесурсах і пальному для бойової підготовки та забезпечити відпрацювання з громадянами практичних завдань відповідно до вимог програми навчального збору.

7. З метою організації та проведення у військових частинах (на кораблях) навчальних зборів громадян, які проходять військову підготовку, керівники

структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань, які мають у підпорядкуванні ВВП (ВВНЗ), видають відповідні накази. До наказів додається перелік військових частин (кораблів, ВВНЗ), де планується проведення навчальних зборів.

На підставі цих наказів командири військових частин (кораблів) або керівники ВВНЗ видають наказ про організацію навчального збору громадян, які проходять військову підготовку, а начальник ТЦК, РТЦК, МТЦК та СП – наказ на призів громадян на навчальний збір.

Начальником навчального збору призначається один із заступників командира військової частини, на базі якої організовується і проводиться збір.

У разі проведення навчального збору у ВВНЗ керівник ВВНЗ призначає начальником збору одного із своїх заступників.

Начальник навчального збору є прямим начальником для всього особового складу збору.

8. Обов'язки командирів навчальних рот на зборах виконують офіцери військової частини або науково-педагогічні працівники (військовослужбовці) ВВП (ВВНЗ).

Громадяни, які виконують обов'язки командирів навчальних взводів (відділень, обслуги, екіпажів), повинні бути підготовлені заздалегідь у ВВП (ВВНЗ) до виконання обов'язків за цими посадами.

Особи офіцерського складу, сержантського і старшинського складу військових частин та ВВП (ВВНЗ), які призначаються для проведення навчального збору з громадянами, оголошуються в наказі по військовій частині (ВВНЗ) і на весь період збору звільняються від виконання своїх службових обов'язків за штатними посадами.

Зміна службових осіб, призначених для проведення навчального збору, дозволяється лише як виняток.

Науково-педагогічним працівникам ВВП (ВВНЗ) на період проведення навчального збору надаються дисциплінарні права за військовим званням, передбаченим їх посадою, щодо підлеглих їм військовослужбовців та громадян, які прибули на навчальний збір.

9. Командири військових частин (кораблів) та керівники ВВНЗ (військових інститутів ЗВО), на базі яких організовується проведення навчальних зборів, контролюють організацію та якісне їх проведення, навчання та виховання громадян, які прибули на навчальний збір.

На командирів військових частин (кораблів), керівників ВВНЗ (військових інститутів), на базі яких організовується проведення навчального збору, покладаються:

підготовка та проведення навчального збору;
розміщення громадян та організація їх всебічного забезпечення за встановленими нормами (крім виплати стипендій для здобувачів вищої освіти);
виділення зброї, військової техніки, військового навчального майна, боєприпасів, моторесурсів, пально-мастильних та інших витратних матеріалів, необхідних для забезпечення проведення навчального збору;
призначення начальника навчального збору, його заступників по роботі з особовим складом, з озброєння, тилу, а також командирів навчальних рот (батареї);
організація та проведення складання громадянами Військової присяги.
На керівника ВВП (ВВНЗ), у якому проходять військову підготовку громадяни, які залучаються до проведення навчальних зборів, покладаються:
забезпечення своєчасного й організованого прибуття громадян, які проходять військову підготовку, до військової частини (ВВНЗ);
розробка плану проведення навчального збору з громадянами, які проходять військову підготовку, і забезпечення якісного проведення занять;
добір громадян, які проходять військову підготовку, на посади командирів навчальних взводів, їх заступників, командирів навчальних відділень (обслуг, екіпажів) та їх підготовка до виконання своїх посадових обов'язків;
проведення інструкторсько-методичних занять з науково-педагогічними працівниками, які залучаються для проведення навчального збору;
здійснення контролю за підготовкою науково-педагогічних працівників до занять і якістю їх проведення;
організація проведення випускних екзаменів.

10. Громадяни, які прибули для проходження навчального збору, розподіляються на навчальні відділення (обслуги, екіпажі), з яких створюються навчальні взводи чисельністю до 30 осіб і навчальні роти (батареї) у складі 3 – 4 взводів.

Створені підрозділи складають навчальний збір.

11. На період проходження навчального збору на громадян, які проходять військову підготовку, поширюються всі права та обов'язки військовозобов'язаних згідно із законодавством.

Громадяни, які проходять військову підготовку, під час збору іменуються рекрутами, а ті з них, які пройшли раніше військову службу в Збройних Силах України і мають військові звання, – за їх військовими званнями.

12. Громадяни, які направляються на навчальний збір, забезпечуються речовим майном у місці проведення навчального збору (у військових частинах та /або (ВВНЗ) у порядку та за нормами, визначеними наказом Міністерства оборони України від 29 квітня 2016 року № 232 “Про речове забезпечення

військовослужбовців Збройних Сил України” (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 травня 2016 року за № 767/28897, – за нормами, установленими для військовозобов’язаних (резервістів) та інших осіб, призваних/направлених на навчання і збори.

На початку збору за кожним громадянином, який проходить військову підготовку, закріплюються зброя, засоби індивідуального захисту та речове майно.

13. Розміщення особового складу в період проведення навчального збору організовується в казармах або таборах, обладнаних відповідно до вимог Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України. Обладнання місць розміщення особового складу навчального збору покладається на військову частину (ВВНЗ), на базі якої (якого) проводиться збір.

14. Громадяни, які проходять військову підготовку, під час збору залучаються до несення служби добового наряду. За практичне несення внутрішньої служби їм виставляються оцінки в журнали обліку занять.

Залучати громадян під час проходження ними навчального збору у військах на господарчі та інші роботи, не пов’язані з навчальним процесом, забороняється.

15. Громадяни, які під час проходження навчального збору систематично або грубо порушують військову дисципліну та громадський порядок, наказом начальника навчального збору усуваються від проходження збору і направляються до навчального закладу (місця проживання). У такому разі громадянам, які проходили військову підготовку, проходження навчального збору не зараховується, до складання випускних екзаменів з військової підготовки вони не допускаються і до офіцерського складу не атестуються.

16. Тривалість проведення навчального збору становить 30 діб (7 кредитів ЄКТС), з яких:

24 доби – навчальні (у тому числі 3 доби- на підготовку та складання випускного екзамену з військової підготовки;

1 доба – організаційна (влаштування й організацію внутрішньої служби після прибуття до військової частини (ВВНЗ));

1 доба – на обслуговування і здавання озброєння, військової техніки та майна після завершення збору;

4 доби – вихідні дні.

17. Тривалість навчального тижня на навчальному зборі становить 6 діб, навчального дня – 7 годин занять та не більше 2 години самостійної підготовки.

Під час проведення тактичних (тактико-спеціальних) навчань, бойових стрільб, занять із проведення регламентних робіт, водіння бойових машин тривалість навчального дня не регламентується.

18. Під час навчального збору за планом та під керівництвом начальника навчального збору проводиться тактичне (тактико-спеціальне) навчання. Тактичне (тактико-спеціальне) навчання є завершальним етапом програми навчального збору.

19. Під час навчального збору здійснюються заходи з підготовки громадян, які проходять військову підготовку, до складання Військової присяги. Після проходження програми навчального збору та складання випускного екзамену громадяни, які проходять військову підготовку, в урочистих умовах складають (крім тих, хто її вже склав) Військову присягу згідно з порядком, установленим Статутом внутрішньої служби Збройних Сил України.

Про складання Військової присяги в посвідченні про приписку до призовної дільниці та особовій картці громадянина, який проходить військову підготовку, робиться відмітка “Військову присягу склав (день, місяць, рік)”. Копії списків громадян, які склали Військову присягу, надсилаються до ВВП (ВВНЗ).

V. Контрольні заходи

1. Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у навчальному процесі.

Використовуються такі види контролю: поточний, самоконтроль, модульний (рубіжний) та підсумковий контроль.

2. Поточний контроль здійснюється під час проведення всіх видів навчальних занять.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та громадянами у процесі навчання, перевірка готовності громадян до виконання наступних навчальних завдань, а також забезпечення управління їх навчальною мотивацією. Інформація, одержана під час поточного контролю, використовується для коригування методів і засобів навчання, а також для самостійної роботи громадян.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю (летючки) під час проведення навчальних занять, виступів громадян при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються відповідною кафедрою. Результати поточного контролю (поточна

успішність) є основною інформацією під час проведення заліку і враховуються викладачем при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з військової підготовки. Найбільш об'єктивно та системно облік поточної успішності забезпечується при використанні системи рейтингових оцінок.

3. Самоконтроль призначений для самооцінки громадянами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретного модуля (розділу, теми). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у методичних розробках з лабораторних робіт передбачаються питання для самоконтролю. Більша ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які є складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.

4. Модульний (рубіжний) контроль – це контроль знань громадян після вивчення логічно завершеної частини (модуля, змістового модуля) програми військової підготовки. Модульний контроль може проводитися у формі контрольної роботи, тестування, виконання контрольних завдань тощо. Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингового контролю якості засвоєння громадянами змісту навчання.

5. Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання громадян на проміжних або заключному етапах їх навчання і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку та екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою військової підготовки.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та випускний екзамен.

Кількість заліків та екзаменів визначається програмою військової підготовки громадян. Для громадян, які навчаються за цією програмою, встановлюється не більше трьох заліків і двох екзаменів за весь період навчання з урахуванням випускного екзамену.

Форма проведення контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначаються рішенням відповідної кафедри.

Залік – це вид підсумкового контролю, при яких засвоєння громадянином навчального матеріалу з військової підготовки оцінюється, як правило, на підставі результатів поточного контролю (тестування, поточного опитування, виконання індивідуальних завдань та певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях) протягом семестру.

Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: “зараховано”, “не зараховано”.

Заліки складаються до початку екзаменаційної сесії.

Екзамен – це вид підсумкового контролю, який має на меті перевірити та

оцінити отримані громадянами знання, уміння та ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програм навчальних дисциплін.

Екзамен є завершальним етапом вивчення навчальної дисципліни.

Екзамени складаються громадянами у період екзаменаційних сесій згідно з розкладом.

При модульно-рейтинговій організації навчального процесу екзаменаційні сесії можуть не проводитися, при цьому для підготовки до екзамену може виділятися 1 день.

Громадянам можуть установлюватися індивідуальні терміни складання заліків та екзаменів.

Перед кожним екзаменом обов'язково проводиться консультація.

Екзамен приймається, як правило, лектором з навчальної дисципліни. Рішенням начальника (завідувача) кафедри на допомогу основному екзаменатору можуть призначатися інші викладачі кафедри, як правило, ті, які ведуть заняття в навчальній групі, що екзаменується. У разі коли лекції з навчальної дисципліни читалися декількома викладачами, рішенням начальника (декана) факультету, начальника (завідувача) кафедри може створюватися комісія для прийняття екзамену.

Результати складання екзаменів оцінюються за чотирибальною шкалою: “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”.

Критерії оцінювання відповіді громадянина на екзамені повинні враховувати, насамперед, її повноту і правильність, а також здатність громадянина: узагальнювати отримані знання; застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях; аналізувати і оцінювати факти, події, інтерпретувати схеми, графіки, діаграми, обстановку на топографічних картах; викладати матеріал чітко, логічно, послідовно.

Під час розробки критеріїв оцінювання необхідно орієнтуватися на такі загальні рекомендації:

оцінка “відмінно” ставиться, якщо громадянин демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь і навичок, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях;

оцінка “добре” – громадянин допускає несуттєві неточності при застосуванні знань та умінь;

оцінка “задовільно” – громадянин засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає окремі помилки, що не є перешкодою до подальшого навчання. Уміє використовувати знання для вирішення стандартних завдань;

оцінка “незадовільно” – незасвоєння окремих розділів, нездатність застосовувати знання на практиці, що робить неможливим подальше навчання.

Форма проведення екзамену визначається кафедрою. Зміст екзаменаційних білетів, перелік матеріалів, користування якими дозволяється громадянину під

час екзамену (програми, довідники, карти, таблиці, макети та інші посібники), а також критерії оцінки рівня його підготовки обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником (завідувачем) кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання екзаменів. Названі матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі.

Громадянин вважається допущеним до семестрового контролю (семестрового екзамену або заліку), якщо він виконав усі види навчальної роботи, передбачені програмою військової підготовки на семестр.

Громадяни, які отримали незадовільну оцінку з екзамену (не склали залік), передбаченого (передбачений) програмою військової підготовки, до повторного складання екзамену (заліку) допускаються за рішенням керівника ВВП (ВВНЗ), при цьому навчальна заборгованість має бути ліквідована до початку наступного семестру. Повторне складання екзамену (заліку) за умови отримання незадовільної оцінки (нескладання заліку) дозволяється не більше двох разів: перший раз - науково-педагогічному працівнику, другий - комісії, яка створюється за рішенням керівника ВВП (факультету ВВНЗ).

Громадяни, які не з'явилися на екзамен (залік) без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку (не склали залік).

Громадянам, які в установлені строки не склали екзамен і заліки, передбачені програмою військової підготовки, з поважних причин (хвороба, сімейні обставини тощо), що підтверджується документально, за рішенням керівника ВВП (ВВНЗ) встановлюються індивідуальні строки їх складання.

6. Після проходження навчальних зборів громадяни, які проходять військову підготовку, складають випускний екзамен, який проводиться у військовій частині (на кораблі) або у ВВП (ВВНЗ).

До складання випускного екзамену допускаються громадяни, які пройшли курс військової підготовки у ВВП (ВВНЗ), передбачений програмою підготовки офіцерів запасу, та навчальний збір у повному обсязі.

Для проведення випускного екзамену виділяються 3 дні на взвод (2 дні на підготовку та 1 день на складання випускного екзамену).

7. Випускний екзамен приймається екзаменаційною комісією, до складу якої залучаються представники від замовника на підготовку офіцерів запасу за відповідними військово-обліковими спеціальностями.

Екзаменаційні комісії у ВВП (ВВНЗ), які здійснюють військову підготовку з двох і більше військово-облікових спеціальностей, складаються з підкомісій з кожної військово-облікової спеціальності або з декількох споріднених спеціальностей.

Голови екзаменаційних комісій (підкомісій) для приймання випускного екзамену призначаються наказами керівників, яким підпорядковані відповідні

ВНП (ВВНЗ).

Головами екзаменаційних комісій призначаються представники штабів видів Збройних Сил України, окремого роду військ (сил) Збройних Сил України, штабів оперативних командувань, структурних підрозділів апарату Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань, командири (заступники командирів) військових частин (з'єднань).

Головами екзаменаційних підкомісій призначаються особи з числа представників структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань та військових частин (за посадами не нижче начальників служб (родів військ), начальників штабів батальйонів, дивізіонів) або з числа представників ВНП (ВВНЗ).

Члени екзаменаційних комісій (підкомісій) призначаються з числа науково-педагогічних працівників ВНП (ВВНЗ) відповідними наказами керівників цих навчальних закладів.

Для призначення голів екзаменаційних комісій з приймання випускного екзамену у громадян, які пройшли курс військової підготовки, керівники ВНП (ВВНЗ) не пізніше ніж за 2 місяці до початку випускного екзамену доповідають керівникам структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань, на яких покладено безпосереднє керівництво ВНП (ВВНЗ), та директору Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України про строки і місце проведення випускного екзамену.

8. Після завершення приймання випускного екзамену складається звіт, який підписує голова екзаменаційної комісії. У звіті зазначаються персональний склад екзаменаційної комісії, чисельність громадян, які пройшли військову підготовку і допущені до складання випускного екзамену, чисельність громадян, які склали його, підсумки екзамену, позитивні сторони та недоліки у засвоєнні громадянами програми військової підготовки, пропозиції щодо підвищення якості військової підготовки.

Звіт подається начальнику, якому підпорядкований ВНП (ВВНЗ), керівнику ЗВО (ВВНЗ) і директору Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України та начальнику Центрального управління військової освіти і науки Генерального штабу Збройних Сил України.

9. Під час проведення випускних екзаменів виплата добових, коштів на оплату за житло, а також коштів на проїзд до ВНП (ВВНЗ) та у зворотному напрямку головам та членам екзаменаційних комісій здійснюється за рахунок

тих ЗВО (ВВНЗ), у яких проводиться екзамен.

10. Громадяни, які отримали незадовільну оцінку під час складання випускного екзамену, допускаються до повторного його складання у строк, установлений екзаменаційною комісією, але не пізніше ніж за 1 місяць до закінчення строку повноважень цієї комісії.

У разі отримання повторної незадовільної оцінки на випускному екзамені громадянин, який пройшов військову підготовку, до присвоєння первинного офіцерського звання не атестується.

Громадянам, які не атестовані до присвоєння первинного офіцерського звання, раніше сплачені ними кошти за надання освітніх послуг, пов'язаних з військовою підготовкою, не повертаються.

11. Строк повноважень екзаменаційної комісії становить один календарний рік.

12. Після складання випускних екзаменів громадяни, які пройшли повний курс військової підготовки та склали Військову присягу, атестуються до присвоєння відповідного первинного військового звання офіцера запасу.

13. Громадянам України, які мають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, пройшли повний курс військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, склали встановлені іспити та атестовані до офіцерського складу, присвоюється відповідне первинне військове звання офіцера запасу. У разі потреби вони за наказом Міністра оборони України підлягають призову для проходження військової служби осіб офіцерського складу або за їх бажанням можуть бути прийняті на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу.

Директор Департаменту військової освіти, науки, Міністерства оборони України
полковник

Генеральний директор директорату вищої освіти і освіти дорослих Міністерства освіти і науки України

М. КАС'ЯНЕНКО

О. ШАРОВ

Додаток 1

до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 6 розділу I)

Зразок*

Примірний договір

про організацію військової підготовки громадян України у _____
(найменування

_____ (повне найменування закладу вищої освіти)

за програмою підготовки офіцерів запасу

_____ (місто)

“ ____ ” _____ 20__ року

_____ (повне найменування закладу вищої освіти)

(далі – Заклад) в особі ректора _____,
(прізвище та ініціали)

що діє на підставі Статуту Закладу, з одного боку, та Міністерство оборони України (далі – Міністерство) в особі директора Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України, який діє на підставі Положення про Міністерство оборони України від 26 листопада 2014 року № 671, з іншого боку, уклали цей договір про таке:

I. Предмет договору

Предметом договору є організація проведення військової підготовки громадян України (далі – громадяни) за програмою підготовки офіцерів запасу у військовому навчальному підрозділі Закладу за військово-обліковою(ими) спеціальністю(остями) та в обсягах:

ВОС _____ – ___ осіб, ВОС _____ – ___ осіб відповідно до
(код ВОС) (код ВОС)

наказу Міністерства оборони України від _____ 20__ року № _____
(загальний обсяг _____ осіб).

II. Права та обов'язки сторін

1. Заклад має право:

1) відраховувати за поданням керівника військового навчального підрозділу громадян з числа тих, хто проходить військову підготовку у військовому навчальному підрозділі Закладу, за невиконання навчального плану або відсутність без поважної причини на заняттях з військової підготовки (понад 20 відсотків загальної кількості годин навчальних занять, запланованих у семестрі), за власним бажанням, за ухилення без поважної причини від навчального збору, у разі відрахування з вищого навчального закладу, за порушення дисципліни (невиконання правил внутрішнього розпорядку військового навчального підрозділу Закладу) та/або громадського порядку, порушення умов контракту, за станом здоров'я (непридатність або обмежена придатність до військової служби – за висновками військово-лікарської комісії), порушення правил військового обліку, в інших випадках, передбачених чинним законодавством;

2) брати участь спільно з фахівцями Міністерства у проведенні професійного психологічного відбору громадян, які виявили бажання пройти військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, з урахуванням їх моральних та ділових якостей;

3) отримувати відповідну інформацію про проходження здобувачами вищої освіти військової підготовки у військовому навчальному підрозділі Закладу.

2. Міністерство має право:

1) здійснювати контроль професійного психологічного відбору громадян, які виявили бажання пройти військову підготовку за програмою підготовки офіцера запасу, з урахуванням їх успіхів у навчанні, моральних, психологічних та ділових якостей;

2) отримувати відповідну інформацію про успішність навчання громадян, які залучаються до військової підготовки.

3. Заклад зобов'язується:

1) організувати та забезпечувати військову підготовку громадян за програмою підготовки офіцерів запасу у військовому навчальному підрозділі Закладу протягом ___ навчальних років згідно з навчальним планом і програмою;

2) включити військову підготовку громадян за програмою підготовки офіцерів запасу до навчальних планів Закладу як окрему навчальну

дисципліну;

3) забезпечувати ізольоване розміщення військового навчального підрозділу Закладу, надання йому необхідних приміщень і об'єктів для проведення занять відповідно до існуючих норм та навчальних програм;

4) створювати необхідну матеріально-технічну базу за допомогою Міністерства для проведення військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу;

5) забезпечувати збереження озброєння та військової техніки, виділених Закладу для організації військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу;

6) виділяти не менше ніж 44 кредитів ЄКТС, у тому числі 450 годин обов'язкових аудиторних занять під керівництвом науково-педагогічних працівників, з бюджету навчального часу здобувачів вищої освіти для відвідування занять з військової підготовки, а також передбачати проведення з ними та іншими громадянами, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, практичних занять з загально-військової підготовки тривалістю 210 годин під керівництвом науково-педагогічних працівників та 42 години самостійної роботи після опанування у військовому навчальному підрозділі Закладу теоретичної складової і навчальних зборів тривалістю 30 діб після завершення теоретичного і практичного курсу навчання з військової підготовки у військовому навчальному підрозділі Закладу під час літніх канікул;

7) передбачати у розкладі занять виділення одного навчального дня на тиждень для проходження громадянами військової підготовки у військовому навчальному підрозділі Закладу;

8) виділяти військовому навчальному підрозділу Закладу кошти на відрядження особового складу військового навчального підрозділу, які пов'язані з військовою підготовкою громадян, на заходи з фізичної підготовки і спорту, навчальні та культурно-освітні заходи, на оплату за користування службовими телефонами, послуг за ведення таємного і службового діловодства та листування;

9) регулярно обговорювати на засіданнях ректорату та вченої ради Закладу стан військової підготовки громадян;

10) визначати витрати ЗВО за послуги у галузі вищої освіти, пов'язані з військовою підготовкою;

11) визначати за погодженням з Міністерством вартість військової підготовки громадян для кожної військово-облікової спеціальності;

12) повідомляти Міністерство про зменшення обсягів підготовки громадян за програмами підготовки офіцерів запасу у зв'язку з відрахуванням або виключенням зі списків здобувачів вищої освіти;

13) виконувати умови цього договору.

4. Міністерство зобов'язується:

1) забезпечувати організацію проведення військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу в обсягах та за військово-обліковими спеціальностями, визначеними у відповідних наказах Міністерства, у військовому навчальному підрозділі Закладу протягом _____ навчальних років;

2) організовувати та проводити у військах (силах) навчальні збори громадян, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу;

3) надавати громадянам право користуватися навчальним комплексом військового навчального підрозділу Закладу, у тому числі навчальним озброєнням та військовою технікою, а також його навчально-методичною літературою;

4) забезпечувати військовий навчальний підрозділ Закладу озброєнням, військовою технікою, автомобільним транспортом, пально-мастильними матеріалами, навчальною літературою та іншим майном, необхідним для військової підготовки громадян;

5) здійснювати ремонт, монтаж та налагодження озброєння і військової техніки військового навчального підрозділу Закладу;

6) визначати витрати Міністерства за послуги, пов'язані із забезпеченням та проведенням військової підготовки за кожною військово-обліковою спеціальністю, і погоджувати вартість військової підготовки громадян для кожної військово-облікової спеціальності;

7) організовувати проведення атестації громадян, які мають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, на присвоєння їм військового звання "молодший лейтенант запасу" після завершення ними навчання за програмою офіцера запасу та успішного здавання відповідних екзаменів;

8) виконувати умови цього договору.

III. Порядок розрахунків

1. Вартість підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу встановлюється до початку їх навчання за програмою підготовки офіцерів запасу згідно із затвердженим розрахунком вартості підготовки одного громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу, складеним Закладом і погодженим з Міністерством, і не може змінюватися протягом усього строку навчання громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу. Коригування вартості підготовки громадянина здійснюється з урахуванням офіційно визначеного рівня інфляції за попередній календарний рік.

2. У разі військової підготовки громадян за ^{Продовження додатка 1} програмою підготовки офіцерів запасу за рахунок коштів, які надходять від фізичних осіб як плата за послуги у галузі вищої освіти, пов'язані з військовою підготовкою:

1) кошти фізичних осіб за послуги, пов'язані з військовою підготовкою, сплачуються громадянами на спеціальний реєстраційний рахунок Закладу у Державному казначействі України у розмірі, визначеному ЗВО, на базі ВНП якого проходить військова підготовка;

2) кошти, що надійшли від громадян до закладу вищої освіти за забезпечення і проведення військової підготовки Міністерством, ЗВО, на базі ВНП якого здійснюється військова підготовка, перераховуються на спеціальний реєстраційний рахунок Міністерства (військового інституту або факультету військової підготовки ЗВО) у Державному казначействі України. Перерахування коштів здійснюється протягом 20 календарних днів після закінчення кожного семестру навчання на підставі акта виконаних робіт (наданих послуг);

3) у разі несвоєчасного перерахування коштів Міністерству Закладом сплачується пеня за кожний календарний день прострочення платежу у розмірі 0,5 % несплаченої суми;

4) у разі відрахування громадян з військового навчального підрозділу Закладу внаслідок причин, зазначених у підпункті першому пункту 1 розділу II цього договору, кошти за військову підготовку, отримані Міністерством та ВНЗ, на базі ВНП якого проходить військова підготовка, не повертаються.

IV. Строк дії договору

1. Цей договір складається у двох примірниках, що мають однакову юридичну силу (по одному для кожної зі сторін), і набирає чинності з моменту його підписання обома сторонами.

2. Договір діє до _____ 20 року, при цьому дія договору для окремих громадян може бути продовжена на 1 рік за умови отримання відповідного дозволу на перенесення з поважних причин строку проведення навчального збору на наступний рік.

3. Дія договору може бути достроково припинена за згодою обох сторін тільки після закінчення навчального року.

4. За домовленістю про продовження або розірвання договору одна зі сторін повідомляє іншу сторону не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку дії договору.

V. Інші умови

1. Одностороння відмова від виконання окремих положень і умов договору не допускається, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.
2. Зміни та доповнення до цього договору дійсні тільки у тому разі, якщо вони письмово погоджені обома сторонами.
3. Спірні питання, що виникають між сторонами, вирішуються в порядку, передбаченому чинним законодавством України.
4. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим договором у разі виникнення обставин нездоланної сили (форс-мажор).

VI. Реквізити сторін Продовження додатка 1

Заклад

Міністерство

Місцезнаходження:

Місцезнаходження:

Реєстраційний рахунок

Реєстраційний рахунок

АКБ _____

АКБ _____

МФО _____

МФО _____

ЗКПО _____

ЗКПО _____

Ректор Закладу

Директор Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України

(підпис, прізвище та ініціали)

(підпис, прізвище та ініціали)

“ ___ ” _____ 20__ року

“ ___ ” _____ 20__ року

*Зазначений зразок має рекомендаційний характер

Додаток 2
до Інструкції про організацію
військової підготовки громадян
України, які здобувають вищу освіту
(пункт 6 розділу I)

Примірний договір
про проведення військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу
_____ “___” _____ 20__ року
(місто)

(повне найменування закладу вищої освіти чи вищого військового навчального закладу)

(далі – Виконавець) в особі ректора (керівника) _____,
(прізвище та ініціали)

що діє на підставі Статуту закладу вищої освіти, з одного боку, та
(повне найменування закладу вищої освіти)

(далі – Замовник) в особі ректора _____,
(прізвище та ініціали)

що діє на підставі Статуту закладу вищої освіти, з іншого боку, уклали цей договір про таке:

I. Предмет договору

Предметом договору є освітня діяльність, яку здійснює Виконавець, щодо проведення військової підготовки здобувачів вищої освіти Замовника в обсязі _____ осіб.

II. Права та обов'язки сторін

1. Замовник має право отримувати відповідну інформацію про перебіг проходження здобувачами вищої освіти військової підготовки у закладі вищої освіти Виконавця.

2. Виконавець зобов'язується:

1) забезпечити навчання здобувача вищої освіти Замовника у своєму закладі вищої освіти згідно із затвердженою програмою військової підготовки;

2) надавати здобувачу вищої освіти Замовника право користуватися навчальним комплексом закладу вищої освіти Виконавця, його матеріально-технічною базою та навчально-методичною літературою;

3) інформувати Замовника про порушення здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку, невиконання навчальної програми та про інші умови, які можуть стати підставою для їх відрахування з навчання за програмою військової підготовки;

4) після завершення навчання за програмою військової підготовки здобувачем вищої освіти надає Замовнику список здобувачів вищої освіти, які успішно пройшли військову підготовку разом з Актом виконаних робіт;

5) виконувати умови цього договору.

3. Замовник зобов'язується:

1) в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти та розкладі навчальних занять передбачати час для проходження здобувачем вищої освіти Замовника військової підготовки у закладі вищої освіти Виконавця;

2) включити до навчального плану закладу вищої освіти військову підготовку, як окрему навчальну дисципліну;

3) інформувати Виконавця про відрахування здобувача вищої освіти з навчального закладу Замовника;

4) виконувати умови цього договору.

III. Строк дії договору

1. Цей договір складається у двох примірниках (по одному для кожної зі сторін), що мають однакову юридичну силу, і набирає чинності з моменту його укладення.

2. Про продовження або розірвання договору одна зі сторін повідомляє іншу не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку дії договору.

3. Договір діє до “___” _____ 20__ року.

4. Дія договору може бути достроково припинена за згодою обох сторін тільки після закінчення навчального року.

5. Умови Договору, які виникли до його укладання, застосовуються до відносин між Замовником та Виконавцем з “___” 20__ року згідно з частиною третьою статті 631 ЦК України.

IV. Порядок розрахунків

1. Вартість викладання військової підготовки здобувачів вищої освіти Замовника встановлюється до початку їх навчання згідно з витратами закладу вищої освіти Виконавця на утримання необхідної кількості ставок науково-педагогічних (педагогічних) працівників для забезпечення викладання військової підготовки здобувачів вищої освіти закладу вищої освіти Замовника і не може змінюватися протягом усього строку навчання. Коригування вартості

підготовки здійснюється з урахуванням офіційно визначеного рівня інфляції за попередній календарний рік.

2. Кошти, що витрачені Виконавцем на викладання військової підготовки здобувачів вищої освіти Замовника перераховуються протягом _____ календарних днів після закінчення навчання на підставі акта виконаних робіт (наданих освітніх послуг) та рахунку.

V. Відповідальність Сторін за невиконання або неналежне виконання зобов'язань

1. За невиконання або неналежне виконання зобов'язань цього договору Сторони несуть відповідальність згідно з законодавством України та умовами цього Договору.

2. За несвоєчасну оплату Замовник сплачує Виконавцю пеню в розмірі _____ від суми невиконаного зобов'язання за кожен день такого прострочення, але не більше подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який сплачується пеня.

3. Строк виконання зобов'язань Сторін за Договором може бути відтермінований на час, протягом якого будуть діяти форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили).

4. Спірні питання, що виникають між сторонами, вирішуються у порядку, передбаченому законодавством України.

VI. Форс-мажорні обставини

1. Сторони звільняються від відповідальності за часткове чи повне невиконання обов'язків за цим договором, якщо вони трапились внаслідок обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин).

2. Перелік форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) наведено у частині другій статті 14 Закону України "Про торгово-промислові палати в Україні".

3. Форс-мажорними обставинами визнаються такі обставини:

4. Сторона, що підпала під дію форс-мажорних обставин і виявилась внаслідок цього нездатною виконувати обов'язки за цим договором, повинна терміново, не пізніше _____ днів з моменту їх настання, у письмовій формі повідомити іншу сторону. Несвоєчасне, більше ніж десяти днів, повідомлення про форс-мажорні обставини позбавляє відповідну сторону права посилатися на них.

5. Належним доказом обставин, зазначених у пунктах 1-3 та строку їх дії є сертифікати, які видаються Торгово-промисловою палатою України та уповноваженими нею регіональними торгово-промисловими палатами.

VII. Антикорупційне застереження

1. При виконанні своїх зобов'язань за цим Договором Сторони, працівники або посередники не виплачують, не пропонують виплатити і не дозволяють виплату будь-яких коштів або цінностей, прямо чи опосередковано, будь-яким особам, для впливу на дії чи рішення цих осіб з метою отримати будь-які неправомірні переваги чи інші неправомірні цілі.

2. При виконанні своїх зобов'язань за цим Договором Сторони, працівники або посередники не здійснюють дій, що кваліфікуються законом як прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди, підкуп, а також дії, що порушують вимоги законодавства України та міжнародних договорів, укладених в установленому законом порядку, щодо протидії.

3. Кожна зі Сторін цього Договору відмовляється від стимулювання будь-яким чином працівників іншої Сторони, в тому числі шляхом надання грошових коштів, подарунків, безоплатного виконання для них послуг (робіт) та іншими, не зазначеними у цьому пункті способами, що ставлять працівника в певну залежність і спрямовані на забезпечення виконання цим працівником будь-яких дій на користь стимулюючої його Сторони.

4. У разі надходження до будь якої Сторони вимог чи пропозицій про отримання матеріальних / нематеріальних заохочень, зацікавлень, стимулювань у формі грошової винагороди, майна, майнових прав, переваг та будь яких інших преференцій за вчинення певних дій чи бездіяльності з використанням наданих їм повноважень на користь іншої Сторони.

5. Сторони можуть бути звільнені від відповідальності за часткове чи повне невиконання обов'язків за цим договором, якщо доведуть, що воно було викликане перешкодою поза їх контролем, якій навіть уважна сторона не могла б запобігти, і виникло після укладення цього договору.

6. Термін виконання обов'язків за цим договором відкладається при виникненні обставин, зазначених у пунктах 1-3, на час, протягом якого останні будуть діяти.

с, зобов'язується повідомити про це іншу Сторону в письмовій формі. Після письмового повідомлення відповідна Сторона має право призупинити виконання зобов'язань за цим Договором до отримання підтвердження, що порушення не відбулося або не відбудеться. Винна Сторона за кожен такий випадок, підтверджений беззаперечними доказами, зобов'язана сплатити іншій штраф у розмірі 1% від суми договору. Сплата штрафу не звільняє винну Сторону від компенсації завданих збитків.

7. Сторони цього Договору визнають проведення процедур щодо запобігання корупції і контролюють їх дотримання. Сторони докладають зусиль для мінімізації ризиків ділових відносин з користувачами, які можуть бути залучені в корупційну діяльність, а також надають сприяння один одному з метою запобігання корупції. Сторони забезпечують реалізацію процедур

проведення перевірок з метою запобігання ризиків залучення Сторін у корупційну діяльність.

8. Сторони гарантують належний розгляд представлених у рамках виконання цього Договору фактів з дотриманням принципів конфіденційності та застосуванням ефективних заходів щодо усунення труднощів та запобігання можливим конфліктним ситуаціям.

9. Сторони гарантують повну конфіденційність під час виконання антикорупційних умов цього Договору, а також відсутність негативних наслідків як для Сторони Договору в цілому, так і для конкретних працівників Сторони Договору, які повідомили про факти порушень.

10. Зазначене у цьому розділі антикорупційне застереження є істотною умовою цього Договору відповідно до частини першої статті 638 Цивільного кодексу України.

VIII. Інші умови

1. Одностороння відмова від виконання окремих положень і умов договору не допускається, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

2. Зміни та доповнення до договору дійсні тільки у тому разі, якщо вони письмово погоджені обома сторонами.

IX. Реквізити сторін

Виконавець

Замовник

(найменування закладу вищої освіти чи вищого
військового навчального закладу)

(найменування закладу вищої освіти)

Місцезнаходження:

Місцезнаходження:

Реєстраційний рахунок

Реєстраційний рахунок

IBAN _____

IBAN _____

Код ЄДРПОУ _____

Код ЄДРПОУ _____

Посада _____

Посада _____

(підпис, власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(підпис, власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

М.П.

М.П.

“ ” _____ 20 ____ року

“ ” _____ 20 ____ року

Додаток 3

до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 8 розділу I)

Зразок*

КОНТРАКТ

про військову підготовку громадянина _____
(прізвище та ініціали)

у військовому навчальному підрозділі _____
(повне найменування вищого військового

навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти)

за програмою підготовки офіцерів запасу за рахунок коштів фізичних осіб за послуги, пов'язані з цією підготовкою,

_____ "____" _____ 20__ року
(місто)

_____ (повне найменування закладу вищої освіти, вищого військового навчального

закладу)

(далі – Заклад) в особі ректора (керівника ВВНЗ) _____
(прізвище,

_____, що діє на підставі Статуту Закладу,
ім'я, по батькові)

з одного боку, та _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

(далі – Громадянин), з іншого боку, уклали цей контракт про таке:

I. Предмет контракту

Предметом контракту є освітня діяльність Закладу в галузі вищої освіти, пов'язана з військовою підготовкою Громадянина за програмою

підготовки офіцерів запасу у військовому навчальному підрозділі Закладу за військово-обліковою спеціальністю _____.
(назва військово-облікової спеціальності)

II. Права та обов'язки сторін

1. Заклад має право:

1) установлювати плату за послуги, пов'язані з навчанням Громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу, згідно із затвердженим розрахунком вартості підготовки одного громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу;

2) в односторонньому порядку відраховувати Громадянина з числа тих, хто проходить військову підготовку у військовому навчальному підрозділі Закладу, за невиконання навчального плану або відсутність без поважної причини на заняттях з військової підготовки (понад 20 відсотків загальної кількості годин навчальних занять, запланованих у семестрі), за власним бажанням Громадянина, за ухилення без поважної причини від навчального збору, у разі відрахування із закладу вищої освіти, за порушення дисципліни (невиконання правил внутрішнього розпорядку військового навчального підрозділу Закладу) та/або громадського порядку, порушення умов цього контракту, пов'язане з несплатою або несвоєчасною сплатою коштів за навчання, за станом здоров'я (непридатність або обмежена придатність до військової служби – за висновками військово-лікарської комісії), порушення правил військового обліку, в інших випадках, передбачених чинним законодавством.

2. Громадянин має право:

1) користуватися навчальним комплексом військового навчального підрозділу Закладу, його матеріально-технічною базою та навчально-методичною літературою;

2) поновлювати навчання у військовому навчальному підрозділі Закладу наступного навчального року в разі надання здобувачу вищої освіти академічної відпустки.

3. Заклад зобов'язується:

1) за результатами конкурсного відбору та медичного огляду Громадянина забезпечувати його навчання у військовому навчальному підрозділі Закладу за програмою підготовки офіцерів запасу протягом _____ навчальних років;

2) проводити підготовку Громадянина згідно із затвердженою програмою підготовки офіцерів запасу за зазначеною військово-обліковою спеціальністю;

3) надавати Громадянину право користуватися навчальним комплексом військового навчального підрозділу Закладу, його матеріально-технічною базою та навчально-методичною літературою;

4) після закінчення Громадянином навчання за програмою підготовки офіцерів запасу в Закладі і здобуття освітнього ступеню вищої освіти не нижче бакалавра, організувати проведення його атестації на присвоєння військового звання “молодший лейтенант запасу”;

5) виконувати умови цього контракту.

4. Громадянин зобов’язується:

1) сумлінно вивчати військову справу, наполегливо оволодівати командирськими, методичними та практичними навичками за встановленою військово-обліковою спеціальністю;

2) постійно відвідувати всі види занять з військової підготовки, у встановлені строки складати заліки та екзамени, передбачені програмою військової підготовки, брати участь у заходах, що проводяться у військовому навчальному підрозділі Закладу;

3) дотримуватися на заняттях з військової підготовки вимог статутів Збройних Сил України;

4) прибувати на заняття з військової підготовки охайно одягненим, мати акуратну зачіску;

5) зберігати військове майно, озброєння, військову техніку, навчальне обладнання, дотримуватися заходів безпеки під час проведення занять з використанням озброєння та військової техніки;

6) забезпечувати захист інформації, що становить державну таємницю;

7) не пізніше 10 банківських днів до початку відповідного місяця (семестру, року) навчання з військової підготовки (для першого місяця (семестру, року) – не пізніше 10 днів після укладання контракту) вносити плату за послуги, пов’язані з військовою підготовкою, згідно із затвердженим розрахунком вартості підготовки одного громадянина за програмою підготовки офіцера запасу (для громадян, які проходять військову підготовку за кошти фізичних осіб);

8) виконувати умови цього контракту.

III. Порядок розрахунків

1. Загальна вартість підготовки Громадянина становить _____ грн за

Продовження додатка 3
один рік (семестр) навчання згідно із затвердженим розрахунком вартості підготовки одного громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу, складеним Закладом і погодженим з Міністерством оборони України. Коригування вартості підготовки Громадянина здійснюється Закладом з урахуванням офіційно визначеного рівня інфляції за попередній календарний рік.

2. Оплата послуг за навчання проводиться Громадянином повністю одноразово або частинами (щомісяця, за семестрами, щороку) шляхом сплати коштів у сумі ____ грн на спеціальний реєстраційний рахунок №_____ Закладу у територіальному органі Державного казначейства України в національній валюті України. Послуги за перерахування коштів оплачуються Громадянином.

3. У разі виникнення заборгованості з оплати за навчання Громадянин сплачує пеню відповідно до чинного законодавства, а в разі несплати за навчання протягом 30 календарних днів він відраховується з військового навчального підрозділу Закладу за порушення умов контракту.

4. У разі відрахування Громадянина з числа тих, хто навчається за програмою підготовки офіцерів запасу у військовому навчальному підрозділі Закладу, унаслідок причин, зазначених у підпункті другому пункту 1 розділу II цього контракту, чи в разі небажання продовжувати навчання кошти, отримані за військову підготовку Громадянина, йому не повертаються.

IV. Строк дії контракту

1. Цей контракт складається у двох примірниках (по одному для кожної зі сторін), що мають однакову юридичну силу, і набирає чинності з моменту його підписання обома сторонами.

2. Про продовження або розірвання контракту одна зі сторін повідомляє іншу не пізніше ніж за місяць до здійснення своїх намірів.

3. Контракт діє до _____ 20__ року.

V. Інші умови

1. Одностороння відмова від виконання окремих положень і умов контракту не допускається, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

2. Зміни та доповнення до контракту дійсні тільки у разі, якщо вони письмово погоджені обома сторонами.

3. Спірні питання, які виникають між сторонами, вирішуються в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

4. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим контрактом у разі виникнення обставин нездоланної сили (форс-мажор).

VI. Реквізити сторін

Заклад _____

Громадянин _____

Місцезнаходження:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (поштовий індекс, адреса, телефон)

Реєстраційний рахунок

АКБ _____

МФО _____

ЗКПО _____

Ректор Закладу

(підпис, прізвище та ініціали)

“ ___ ” _____ 20__ року

Паспорт: серія _____ № _____, виданий _____

(дата видачі, ким і коли виданий)

(підпис)

“ ___ ” _____ 20__ року

_____ *Зазначений зразок має рекомендаційний характер.

Додаток 4

до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 8 розділу І)

Зразок*

КОНТРАКТ

про військову підготовку громадянина _____у
(прізвище та ініціали)

військовому навчальному підрозділі _____
(повне найменування вищого військового

_____ навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти)

за програмою підготовки офіцерів запасу за державним замовленням

_____ “ ____ ” _____ 20__ року
(місто)

_____ (повне найменування закладу вищої освіти, вищого військового навчального

_____ закладу)

(далі – Заклад) в особі ректора (керівника ВВНЗ) _____
(прізвище,

_____), що діє на підставі Статуту Закладу,
(ім'я, по батькові)

з одного боку, та _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

(далі – Громадянин), з іншого боку, уклали цей контракт про таке:

I. Предмет контракту

Предметом контракту є освітня діяльність Закладу в галузі вищої освіти, пов'язана з військовою підготовкою Громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу у військовому навчальному підрозділі Закладу за військово-обліковою спеціальністю _____

(назва військово-облікової спеціальності)

за рахунок коштів державного бюджету.

II. Права та обов'язки сторін

1. Заклад має право в односторонньому порядку відраховувати Громадянина з числа тих, хто проходить військову підготовку у військовому навчальному підрозділі Закладу, за невиконання навчального плану або відсутність без поважної причини на заняттях з військової підготовки (понад 20 відсотків загальної кількості годин навчальних занять, запланованих у семестрі), за власним бажанням Громадянина, за ухилення без поважної причини від навчального збору, у разі відрахування із закладу вищої освіти, за порушення дисципліни (невиконання правил внутрішнього розпорядку військового навчального підрозділу Закладу) та/або громадського порядку, за станом здоров'я (непридатність або обмежена придатність до військової служби – за висновками військово - лікарської комісії), порушення правил військового обліку, в інших випадках, передбачених чинним законодавством.

2. Громадянин має право:

1) користуватися навчальним комплексом військового навчального підрозділу Закладу, його матеріально-технічною базою та навчально-методичною літературою;

2) поновлювати навчання у військовому навчальному підрозділі Закладу наступного навчального року в разі надання здобувачу вищої освіти академічної відпустки.

3. Заклад зобов'язується:

1) за результатами конкурсного відбору та медичного огляду Громадянина забезпечувати його навчання у військовому навчальному підрозділі Закладу за програмою підготовки офіцерів запасу протягом _____ навчальних років;

2) проводити підготовку Громадянина згідно із затвердженою програмою підготовки офіцерів запасу за зазначеною військово-обліковою

спеціальністю;

3) надавати Громадянину право користуватися навчальним комплексом військового навчального підрозділу Закладу, його матеріально-технічною базою та навчально-методичною літературою;

4) організовувати опрацювання облікових документів, проекту наказу Міністра оборони України про присвоєння первинного військового звання “молодший лейтенант”, прийняття його на військову службу за контрактом, призначення на відповідну посаду офіцерського складу та подання на підпис не пізніше ніж за три місяці до дня випуску;

5) виконувати умови цього контракту.

4. Громадянин зобов’язується:

1) сумлінно вивчати військову справу, наполегливо оволодівати командирськими, методичними та практичними навичками за встановленою військово-обліковою спеціальністю;

2) постійно відвідувати всі види занять з військової підготовки, у встановлені строки складати заліки та екзамени, передбачені програмою військової підготовки, брати участь у заходах, що проводяться у військовому навчальному підрозділі Закладу;

3) дотримуватися на заняттях з військової підготовки вимог статутів Збройних Сил України;

4) перебувати на заняттях з військової підготовки охайно одягненим, мати акуратну зачіску;

5) зберігати військове майно, озброєння, військову техніку, навчальне обладнання, дотримуватися заходів безпеки під час проведення занять з використанням озброєння та військової техніки;

6) забезпечувати захист інформації, що становить державну таємницю;

7) виконувати умови цього контракту.

III. Порядок розрахунків

1. Загальна вартість підготовки Громадянина становить _____ грн за один рік (семестр) навчання згідно із затвердженим розрахунком вартості підготовки одного громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу, складеним Закладом і погодженим з Міністерством оборони України. Коригування вартості підготовки Громадянина здійснюється Закладом з урахуванням офіційно визначеного рівня інфляції за попередній календарний рік.

2. Оплата послуг за навчання Громадянина проводиться Міністерством оборони України згідно з договором про військову підготовку громадян України між керівником Закладу та Міністерством оборони України за встановленим порядком.

IV. Строк дії контракту

1. Цей контракт складається у двох примірниках (по одному для кожної зі сторін), що мають однакову юридичну силу, і набирає чинності з моменту його підписання обома сторонами.

2. Про продовження або розірвання контракту одна зі сторін повідомляє іншу не пізніше ніж за місяць до здійснення своїх намірів.

3. Контракт діє до _____20__ року.

V. Інші умови

1. Одностороння відмова від виконання окремих положень і умов контракту не допускається, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

2. Зміни та доповнення до контракту дійсні тільки у разі, якщо вони письмово погоджені обома сторонами.

3. Спірні питання, які виникають між сторонами, вирішуються в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

4. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим контрактом у разі виникнення обставин нездоланної сили (форс-мажор).

VI. Реквізити сторін

Заклад _____

Громадянин _____

Місцезнаходження:

(прізвище, ім'я, по батькові)

(поштовий індекс, адреса, телефон)

Реєстраційний рахунок

АКБ _____

Паспорт: серія _____ №, виданий _____

(дата видачі, ким і коли виданий)

МФО _____

ЗКПО _____

Ректор Закладу

(підпис, прізвище та ініціали)

(підпис)

“ ___ ” _____ 20__ року

“ ___ ” _____ 20__ року

*Зазначений зразок має рекомендаційний характер.

Додаток 5
до Інструкції про організацію
військової підготовки громадян
України за програмою підготовки
офіцерів запасу (пункт 2 розділу II)

Кутовий штамп установи

(найменування ТЦК та СП)

НАПРАВЛЕННЯ

для проходження медичного огляду військово-лікарською комісією

Прошу визначити ступінь придатності до військової служби
призовника (громадянина, громадянки)

(прізвище, ім'я по батькові, рік народження)

для проходження навчання (або навчального збору) за програмою
підготовки офіцерів запасу

Начальник відділення особового складу

(військове звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

М.П.

Виконав _____

тел. _____

Додаток 6

до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 9 розділу II)

ВІДОМІСТЬ

проведення конкурсного відбору громадян України для проходження військової підготовки за військово-обліковою спеціальністю _____

№ з/п	Прізвище, ініціали	Успішність навчання	Рівень допризовної підготовки	Рівень фізичної підготовки	Загальна кількість балів	Професійний психологічний відбір	Висновок медичної комісії	Пільги та зобов'язання щодо проходження військової служби	Висновок
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Секретар відбіркової комісії _____
(військове звання, підпис, прізвище, дата)

Додаток 7

до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 11 розділу II)

СИСТЕМА

переведення оцінок з навчальних дисциплін у 100-бальну шкалу

Громадянам, яким у поданих ними документах оцінки з навчальних дисциплін визначені за ECTS-рейтингом (A – E), переведення у 100-бальну шкалу здійснюється так:

Таблиця 1

ECTS-рейтинг	100-бальна шкала
A	90
B	80
C	65
D	55
E	50

Громадянам, яким у поданих ними документах оцінки з навчальних дисциплін визначені за 4-бальною та 2-бальною шкалою, переведення у 100-бальну шкалу здійснюється так:

Таблиця 2

Оцінка у 4-бальній шкалі	100-бальна шкала
відмінно (5)	90
добре (4)	75
задовільно (3)	60

Таблиця 3

Оцінка у 2-бальній шкалі	100-бальна шкала
зараховано	60

Додаток 8

до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 9 розділу III)

ПЕРЕЛІК

основних документів з планування, обліку навчальної, методичної та наукової роботи ВНП (ВВНЗ), у яких проводиться військова підготовка за програмою підготовки офіцерів запасу

1. Навчальний план підготовки фахівців відповідного ступеня вищої освіти.
2. Програми військової підготовки (на кожен військово-облікову спеціальність).
3. Структурно-логічні схеми підготовки.
4. Тематичні (комплексні тематичні) плани вивчення програми військової підготовки.
5. Графік-календар навчального процесу на навчальний рік.
6. Розклад навчальних занять.
7. Розклад екзаменів.
8. План роботи на навчальний рік.
9. План наукової роботи на рік.
10. План методичної роботи на навчальний рік.
11. План роботи кафедри на місяць.
12. План контролю навчального процесу керівним складом військового навчального підрозділу (ВВНЗ).
13. Перспективний та річний плани підвищення кваліфікації керівного складу та науково-педагогічних працівників.

14. Перспективний та річний плани розвитку і вдосконалення навчально-матеріальної бази.
15. Журнали роботи предметно-методичних комісій.
16. Індивідуальні плани роботи науково-педагогічних працівників на навчальний рік.
17. Книга протоколів засідань кафедри військової підготовки (вченої ради для інших військових навчальних підрозділів та ВВНЗ).
18. Журнал контролю навчальних занять.
19. Фонд контрольних завдань (тестів) розділів програми військової підготовки.
20. Індивідуальні навчальні картки тих, хто навчається.
21. Журнали обліку навчальних занять (на кожну навчальну групу).
22. Звіт про роботу за навчальний рік.

Для факультетів ВВНЗ (ВНП), що здійснюють військову підготовку громадян за програмою підготовки офіцерів запасу, розподіл документів з планування, обліку навчальної, методичної та наукової роботи між факультетом та кафедрами визначається відповідним наказом керівника ВВНЗ (ВНП).

Додаток 9

До Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 6 розділу IV)

_____ (гриф обмеження доступу)

ЗАМОВЛЕННЯ

на проведення навчальних зборів громадян,
які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу
у _____,
(повне найменування ВВНЗ або ВВП ЗВО)

у військових частинах (на кораблях) у 20____році

Код військово-облікової спеціальності	Чисельність громадян, які залучаються до навчального збору	Строк проведення зборів		Чисельність науково-педагогічних працівників, які залучаються до проведення зборів
		початок	кінець	
Усього				

Ректор (керівник) _____
(найменування ЗВО (ВВНЗ), у якому здійснюється військова

_____ підготовка)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Керівник військового навчального підрозділу ЗВО

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Додаток 10
До Інструкції про організацію військової
підготовки громадян України за програмою
підготовки офіцерів запасу
(пункт 6 розділу IV)

(гриф обмеження доступу)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командувач, директор (начальник)

(вид Збройних Сил України, департамент, головне управління (управління) Міністерства оборони України або Генерального штабу Збройних Сил України)

(військове звання, підпис, ініціали та прізвище)

“ _____ ” _____ 20__ року

ПЛАН

розподілу місць проведення навчальних зборів з громадянами, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу у 20__ році

Назва ЗВО	Код військово-облікової спеціальності	Чисельність осіб, які залучаються на збори	Чисельність науково-педагогічних працівників, які залучаються до проведення зборів	Місце проведення навчальних зборів	Строк проведення зборів	
					початок	кінець
1	2	3	4	5	6	7
Усього						

Начальник штабу, начальник управління (відділу)

головного управління (департаменту) Міністерства оборони України або Генерального штабу Збройних Сил України

(військове звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)